

Anàlisi dels tipus d'usuaris i els usos d'eBiblioCat en el marc del tancament de serveis presencials per la **COVID-19**

Diputació
Barcelona

COVID-19

Anàlisi dels tipus d'usuaris i els usos d'eBiblioCat en el marc del tancament de serveis presencials per la COVID-19

Juliol de 2020

ÍNDEX

Resum executiu. *Pàg. 4*

Introducció. *Pàg.6*

1.

Metodologia. *Pàg.8*

2.

Tipus d'usuaris. *Pàg. 10*

3.

Usos durant el període de confinament. *Pàg. 12*

- 3.1. Volum dels tipus d'usuaris durant el confinament. *Pàg. 12*
- 3.2. Característiques sociodemogràfiques dels usuaris. *Pàg. 13*
- 3.3. Tipus d'usos virtuals en el confinament. *Pàg. 18*
- 3.4. Primer ús d'eBiblioCat. *Pàg. 20*

4.

Usos durant el període de preconfinament. *Pàg. 22*

- 4.1. Volum dels tipus d'usuaris durant el preconfinament. *Pàg. 22*
- 4.2. Tipus d'usos virtuals en el preconfinament. *Pàg. 23*

5.

Canvis en els usos virtuals. *Pàg. 26*

Autor: Enric Benet, del Servei de Planificació i Avaluació.

Aquest document s'ha elaborat en el context del projecte "Avaluació dels serveis d'eBiblioCat en el marc del tancament de serveis presencials per la COVID-19". Han format part de l'equip avaluador: Andreu Orte, Enric Benet i Mercè Garriga.

© Diputació de Barcelona

Desembre de 2020

Edició: Gabinet de Premsa i Comunicació de la Diputació de Barcelona

Amb la col·laboració de:

 Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

Resum executiu

El 13 de març de 2020 es van tancar els serveis presencials bibliotecaris com a resultat de la crisi pandèmica de la COVID-19 i l'activitat de préstecs es va concentrar en els serveis virtuals.

L'objectiu d'aquest document és analitzar quins tipus d'usuari d'eBiblioCat hi ha durant el confinament i les seves característiques, i descriure quins tipus d'usos virtuals fan.

L'anàlisi s'ha fet a partir dels registres a nivell d'usuari de préstecs presencials, d'eBiblio i d'eFilm, de dos períodes: el període de preconfinament (de l'1 de gener al 12 de març de 2020) i el període de confinament (del 13 de març al 15 de maig de 2020).

Quins tipus d'usuari hi ha durant el confinament i quines característiques tenen?

- S'han identificat **dos perfils d'usuari que han emprat eBiblioCat durant el confinament**:
  - **Usuari actiu d'eBiblioCat (6 %)**: usuari que ja havien fet servir eBiblioCat abans del 13 de març i que el segueixen utilitzant durant el període de confinament.
  - **Usuari nou d'eBiblioCat (7 %)**: usuari que han emprat per primera vegada eBiblioCat durant el període de confinament.

El **13 % dels usuaris ha emprat eBiblioCat durant el confinament** (ja siguin usuaris actius o nous usuaris). El **servei d'eBiblioCat és encara minoritari** i, per tant, hi ha un ampli recorregut de creixement dels usuaris d'aquest servei.

- El 64 % dels usuaris que han emprat eBiblioCat durant el confinament són dones, tant entre usuaris actius i com usuaris nous.
- L'edat mitjana dels usuaris actius supera els 46 anys i, en canvi, la mitjana d'edat dels usuaris nous no arriba als 40 anys.
- Es constaten diferències territorials significatives en el percentatge d'usuari d'eBiblioCat (actius o nous) durant el confinament. El percentatge més alt d'usuari és a Barcelona ciutat (18 %), seguit de la resta de Barcelona (12 %). En els altres àmbits territorials (Girona, Lleida, Camp de Tarragona i Terres de l'Ebre), el percentatge se situa al voltant del 8 %.

- D'altra banda, hi ha **dos perfils d'usuari que no han emprat eBiblioCat durant el confinament**:
  - **Usuari inactiu d'eBiblioCat (3 %)**: usuari que havien fet servir eBiblioCat abans del 13 de març, però que no l'utilitzen durant el període de confinament.
  - **No usuari d'eBiblioCat (84 %)**: usuari actiu del servei de préstec presencial que no fan servir eBiblioCat durant el confinament ni l'havien fet servir prèviament.
- Els usuaris que no han emprat eBiblioCat (usuari inactiu, no usuari) tenen un percentatge de dones molt similar (61 i 63 %).
- La mitjana d'edat dels usuaris inactius supera els 43 anys i, en canvi, la dels no usuaris és de 37 anys.
- El percentatge d'usuari que no és de nacionalitat espanyola és de l'11 % entre els no usuaris, superior al 7 % entre els usuaris actius, usuaris nous i usuaris inactius. Entre els no usuaris, són majors els percentatges de persones originàries de l'Àfrica (amb el Marroc i Algèria al capdavant) i l'Àsia (amb la Xina i el Pakistan).
- Si es fa una **comparació entre les dades del període de confinament** (13 de març – 15 de maig) i **les del període de preconfinament** (1 de gener – 12 de març), es constata que **s'han triplicat els usuaris d'eBiblioCat**: en concret, s'han doblat els usuaris actius i s'han multiplicat per sis els usuaris nous.
- **Els usuaris actius són molt fidels a eBiblioCat**: el 91 % dels usuaris actius d'eBiblioCat durant el preconfinament segueixen actius durant el confinament.
- En canvi, **un de cada tres usuaris nous prova eBiblioCat, però després deixa d'emprar-lo**.

Quins usos virtuals fan els usuaris d'eBiblioCat?

- **L'ús d'eBiblio** (per llibres, diaris i revistes principalment) **és molt superior al d'eFilm** (per pel·lícules): durant el període de confinament, set de cada deu usuaris virtuals han fet servir eBiblio i dos de cada deu han fet servir eFilm. **Els usuaris d'eBiblio i els usuaris d'eFilm són col·lectius diferenciats**: tan sols un de cada deu ha fet servir simultàniament eBiblio i eFilm.
- Abans del confinament, els usuaris que feien servir exclusivament serveis virtuals d'eBiblioCat (58 %) superaven els que combinaven usos presencials i virtuals (42 %). Entre els usuaris que van fer servir exclusivament serveis virtuals, gairebé vuit de cada deu van fer servir eBiblio, gairebé dos de cada deu van utilitzar eFilm, i tan sols 0,5 de cada deu van fer servir simultàniament eBiblio i eFilm.

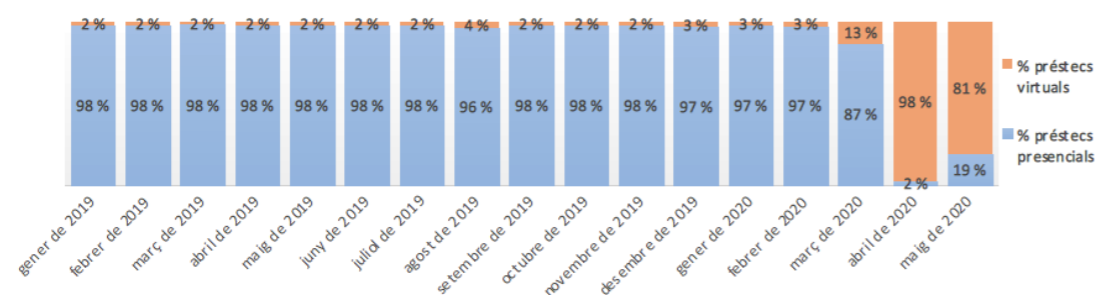

Introducció

Com a conseqüència de la pandèmia de la COVID-19, el 13 de març de 2020 es van tancar totes les biblioteques públiques. En aquest context, els usuaris van poder seguir gaudint dels serveis bibliotecaris a través del servei de préstec de continguts digitals d'eBiblioCat, que van tenir un increment important en els usos.

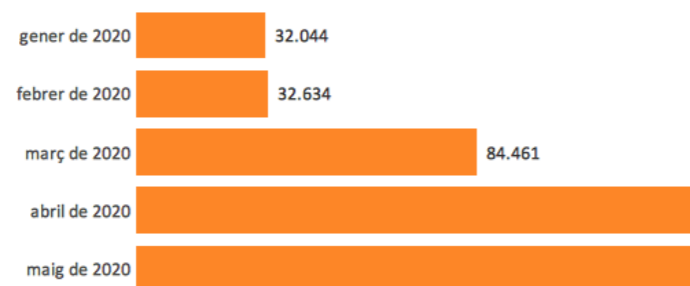
Mentre el mes de febrer de 2020 els préstecs virtuals d'eBiblioCat (eBiblio i eFilm) suposaven el 2-3 % dels préstecs, al mes d'abril van ascendir fins al 98 %.

Figura 1. Proporció de préstecs presencials i virtuals

Així mateix, durant el confinament va haver-hi un increment molt significatiu dels préstecs virtuals: entre febrer i abril de 2020 es van quadruplicar els préstecs virtuals.

Figura 2. Evolució de préstecs virtuals (eBiblio i eFilm)

Aquesta anàlisi, que s'emmarca en un projecte global d'avaluació sobre els efectes de la COVID-19 en els serveis bibliotecaris d'eBiblioCat,¹ intenta respondre les preguntes d'avaluació següents: (1) **Quins tipus d'usuaris hi ha durant el confinament i quines característiques tenen?**, i (2) **Quins usos virtuals fan els usuaris d'eBiblioCat?**

El document comença explicant la metodologia (apartat 1) i els tipus d'usuari emprats (apartat 2). A continuació s'analitzen els usos dels serveis d'eBiblioCat durant el període de confinament (apartat 3), en el període de preconfinament (apartat 4) i els canvis que hi ha hagut entre ambdós períodes (apartat 5).

Aquesta anàlisi intenta respondre les següents preguntes d'avaluació: Quins tipus d'usuaris hi ha durant el confinament i quines característiques tenen? Quins usos virtuals fan els usuaris d'eBiblioCat?

¹ Les quatre anàlisis realitzades inclouen, a part d'aquesta, «Anàlisi dels tipus d'usuaris i els usos d'eBiblioCat», una «Enquesta als usuaris de biblioteca sobre eBiblioCat», una «Anàlisi de la col·lecció d'eBiblioCat» i l'«Avaluació de l'impacte».

1.

Metodologia

L'anàlisi s'ha fet a partir dels **registres a nivell d'usuari de préstecs presencials, d'eBiblio i d'eFilm, de dos períodes**: el període de **preconfinament** (de l'1 de gener al 12 de març de 2020) i el període de **confinament** (del 13 de març al 15 de maig de 2020).² Es van emprar tant registres de la Gerència de Serveis de Biblioteques de la Diputació de Barcelona (per a usuaris de la demarcació de Barcelona) com del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya (per a usuaris de la resta de Catalunya).

Es va disposar de les **variables sociològiques** següents dels usuaris: gènere, edat, municipi de residència (a partir del qual es podia assignar un àmbit territorial de referència) i nacionalitat. També es va disposar del correu electrònic dels usuaris.

Igualment, es va disposar d'informació sobre si els usuaris havien fet préstecs d'eBiblio i d'eFilm en anys anteriors a 2020.³

Emprant totes aquestes dades, durant la segona quinzena de maig de 2020, el Servei de Planificació i Avaluació va crear una base de dades amb **405.813 usuaris**, que havien fet almenys un préstec (presencial, d'eBiblio i eFilm)⁴ **entre l'1 de gener i el 15 de maig de 2020**.⁵

² Per al període de confinament, s'han analitzat dades del 13 de març al 15 de maig de 2020, en què tots els territoris de Catalunya van estar en confinament.

³ Es va disposar dels usuaris que havien fet algun préstec a eBiblio el 2017, 2018 i 2019. De forma anàloga, es disposava d'informació dels usuaris d'eFilm dels anys 2018 i 2019.

⁴ Així doncs, es van incloure usuaris que haguessin estat actius en el servei de préstec de l'1 de gener al 15 de maig de 2020. No es van incloure usuaris que no haguessin fet cap préstec durant aquest període.

⁵ Aquesta base de dades també es va emprar com a base per a l'enquesta en línia als usuaris de biblioteca sobre eBiblioCat. Es van seleccionar els usuaris majors de 18 anys que disposessin de correu electrònic.

“

L'anàlisi s'ha realitzat a partir dels registres a nivell d'usuari de préstecs presencials, d'eBiblio i d'eFilm, de dos períodes: preconfinament i confinament.

2.

Tipus d'usuaris

En funció de l'ús de préstec virtual d'eBiblioCat durant el període de confinament (ja sigui d'eBiblio i/o d'eFilm), es van identificar **quatre tipus d'usuaris**:⁶

- **Usuaris actius d'eBiblioCat:** usuaris que ja havien fet servir eBiblioCat abans del 13 de març⁷ i que el segueixen utilitzant durant el període de confinament.
- **Usuaris nous d'eBiblioCat:** usuaris que han emprat per primera vegada eBiblioCat durant el període de confinament.
- **Usuaris inactius d'eBiblioCat:** usuaris que havien fet servir eBiblioCat abans del 13 de març, però que no l'utilitzen durant el període de confinament.
- **No usuaris d'eBiblioCat:** usuaris actius del servei de préstec presencial que no fan servir eBiblioCat durant el període de confinament ni l'havien fet servir prèviament.

Aquesta classificació ens permet distingir aquells **usuaris que durant el confinament han fet servir eBiblioCat** (ja siguin usuaris actius o nous) d'**aquells que no l'han fet servir** (ja siguin usuaris inactius o no usuaris).

Figura 3. Tipus d'usuaris durant el confinament

Ús d'eBiblio i/o eFilm		Tipus d'usuari durant el confinament	
Abans del 13 de març	Del 13 de març al 15 de maig		
Sí	Sí	⇒ Usuari actiu	Amb ús eBiblioCat
No	Sí	⇒ Usuari nou	
Sí	No	⇒ Usuari inactiu	Sense ús eBiblioCat
No	No	⇒ No usuari	

⁶ Aquesta classificació dels usuaris també es va emprar per a l'enquesta als usuaris de biblioteca sobre eBiblioCat.

⁷ Quan s'indica abans del 13 de març, pot ser tant el període de l'1 de gener al 12 de març com anys anteriors.

3.

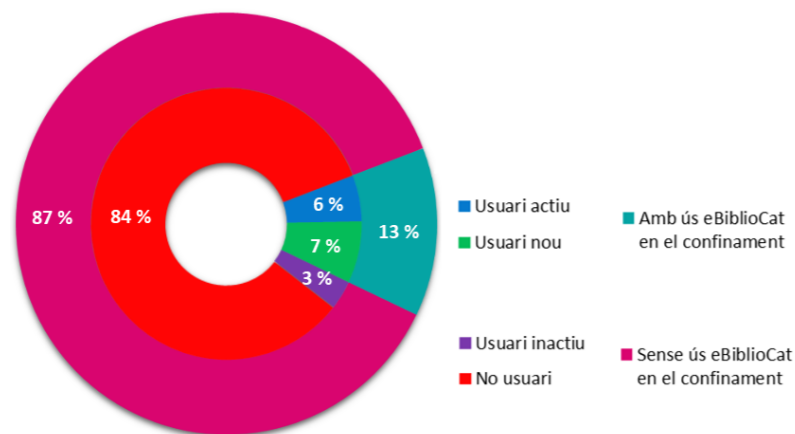
Usos durant el període de confinament

Aquest apartat s'inicia analitzant el volum dels tipus d'usuaris durant el període de confinament (del 13 de març al 15 de maig de 2020) i s'hi descriuen les característiques sociodemogràfiques dels quatre tipus d'usuaris durant aquest període. A continuació s'examinen els tipus d'usos virtuals en el confinament, i finalment s'analitza en quin moment els usuaris van emprar per primer cop els serveis virtuals.

3.1. Volum dels tipus d'usuaris durant el confinament

A la figura següent, es pot veure la importància relativa dels tipus d'usuaris durant el període de confinament:

Figura 4. Percentatge d'usuaris segons el tipus d'usuari durant el confinament

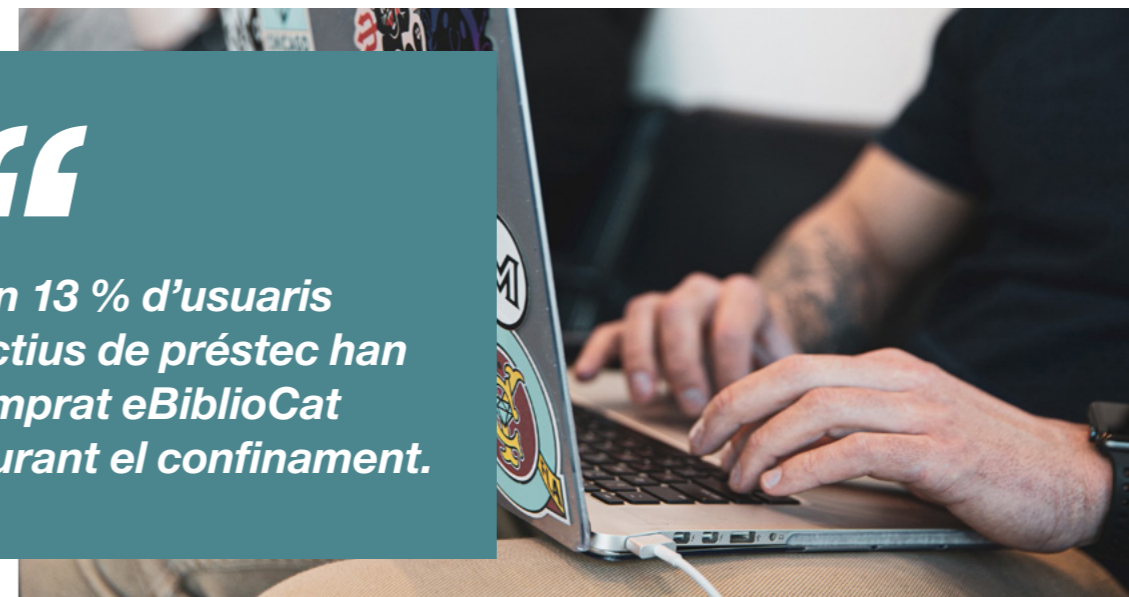

- El **13 % d'usuaris actius de préstec** (és a dir, 52.517 usuaris) **han emprat eBiblioCat durant el confinament**. En aquest període, hi ha hagut més usuaris que han emprat eBiblioCat per primer cop durant el confinament (**7 % d'usuaris nous**) que els que ja l'havien emprat amb anterioritat (**6 % d'usuaris actius**).
- El **87 % d'usuaris actius de préstec** (és a dir, 353.296 usuaris) **no han emprat eBiblioCat durant el confinament**, el **84 %** no l'han emprat mai (**no usuaris**) i el **3 %** l'havien emprat en el passat però no ho fan durant el confinament (**usuaris inactius**).⁸

⁸ Cal destacar que d'aquest 3,4 % d'usuaris inactius, tan sols un 0,6 % havien emprat eBiblioCat en el període de pre-confinament del 1 de gener al 12 de març del 2020, i un 2,8% l'havien emprat el 2019 o abans.

Un 13 % d'usuaris actius de préstec han emprat eBiblioCat durant el confinament.

De forma sintètica, es pot dir que el **servei d'eBiblioCat és encara minoritari**. Hi ha, per tant, un **ampli recorregut de creixement dels usuaris d'eBiblioCat**.

3.2. Característiques sociodemogràfiques dels usuaris

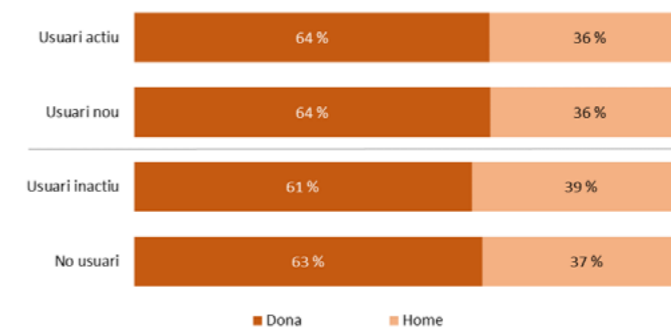
A continuació es descriuen les característiques sociodemogràfiques dels quatre tipus d'usuaris durant el període de confinament (gènere, edat, àmbit geogràfic de referència i nacionalitat). Es distingeix entre els usuaris que han emprat eBiblioCat durant el confinament (usuaris actius, usuaris nous) i els que no l'han emprat (usuaris inactius, no usuaris).

Usuaris segons el gènere

El 64 % dels usuaris que han emprat eBiblioCat durant el confinament són dones, tant entre usuaris actius i com entre usuaris nous.

En els usuaris que no han emprat eBiblioCat (usuaris inactius, no usuaris) hi ha un percentatge de dones molt similar (61 i 63 %).

Figura 5. Percentatge de dones i homes segons el tipus d'usuari durant el confinament

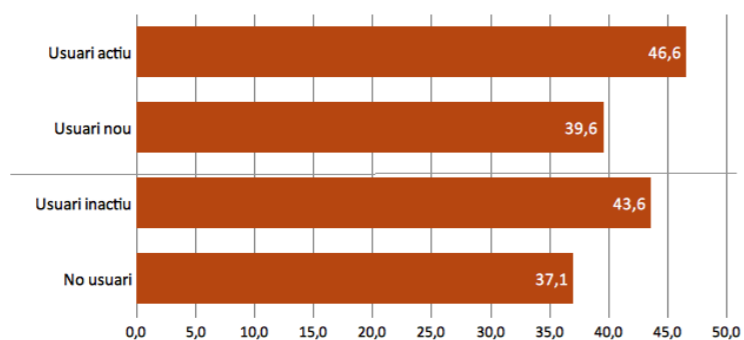
Edat dels usuaris

La mitjana d'edat del conjunt dels usuaris se situa en 38 anys.

Hi ha diferències significatives entre els perfils que han emprat eBiblioCat durant el confinament: la mitjana d'edat dels usuaris actius supera els 46 anys i, en canvi, la dels usuaris nous no arriba als 40 anys.

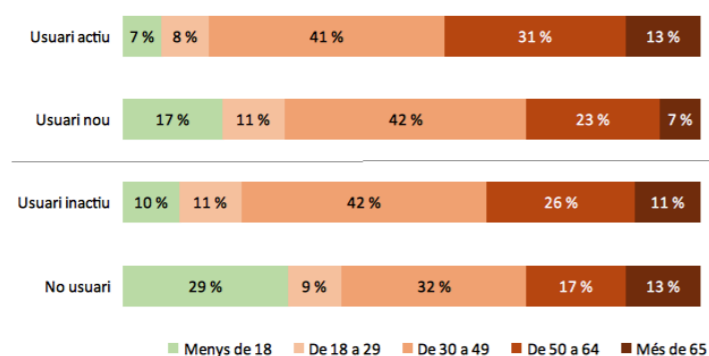
Així mateix, hi ha diferències entre els perfils que no han emprat eBiblioCat durant el confinament: la mitjana d'edat dels usuaris inactius supera els 43 anys i, en canvi, la mitjana d'edat dels no usuaris és de 37 anys.

Figura 6. Mitjana d'edat segons el tipus d'usuari durant el confinament

Si es mira **per trams d'edat**, en tots els perfils hi **predominen les persones de 30 a 49 anys**. En els no usuaris, el **segon grup majoritari** són els **menors de 18 anys (29%)**; en canvi, en els usuaris actius, nous i inactius són les persones de 50 a 61 anys.

Figura 7. Trams d'edat segons el tipus d'usuari durant el confinament

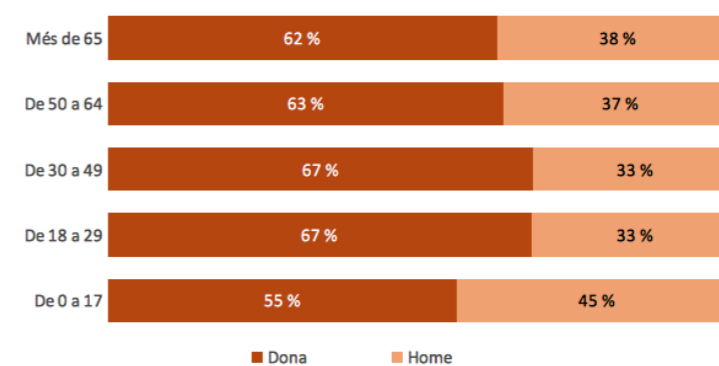

Cal destacar que els menors de 18 anys tan sols representen el 7% i el 10% dels usuaris actius i inactius, respectivament; en el cas dels usuaris nous durant el confinament, aquest percentatge **arriba fins al 17%**, però queda lluny del 29% dels no usuaris.⁹ En aquest sentit, es pot dir que **durant el confinament** els serveis d'eBiblioCat han tingut un **interès baix per als usuaris menors de 18 anys**; tanmateix, no es pot descartar el fet que alguns usuaris d'aquesta edat accedeixin als serveis d'eBiblioCat amb el carnet d'una altra persona de la unitat familiar.¹⁰

Pel que fa als **majors de 65 anys**, cal esmentar que representen el 13% i l'11% dels usuaris actius i inactius, respectivament (percentatges similars als de no usuaris), però **tan sols el 7% dels usuaris nous**. Així doncs, **durant el confinament** els serveis d'eBiblioCat **han atret un percentatge baix de nous usuaris majors de 65 anys**.

Encreuant la informació per trams d'edat i gènere, es constata que **el 67% de les persones usuàries de 18 a 49 anys són dones** (per sobre de la mitjana global, que és del 63%), mentre que de 0 a 17 anys el percentatge és del 55%.

Figura 8. Percentatge de dones i homes, per trams d'edat

⁹ Aquest 29% de no usuaris de menys de 18 anys es pot desglossar de la manera següent: el 0,3% de petits lectors (0-2 anys), el 18% d'infants (3-11 anys) i el 10% de joves (12-17 anys).

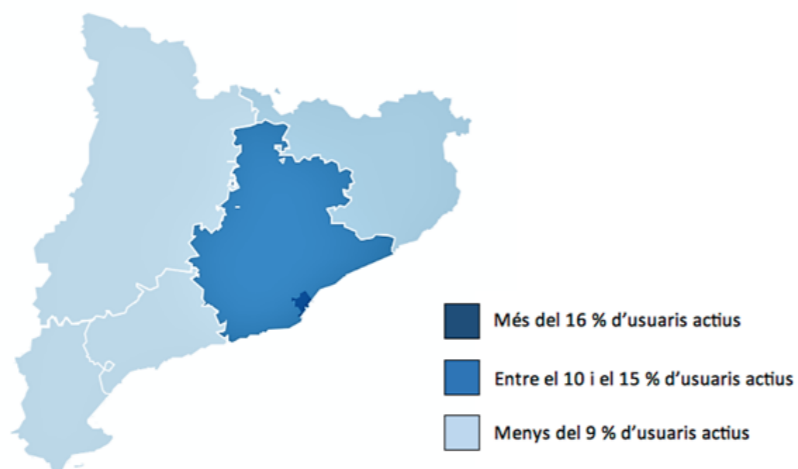
¹⁰ En aquest sentit, seria recomanable la inclusió de criteris per facilitar el registre i la compatibilitat d'usos «familiars», com ara carnets familiars o la correspondència de carnets de menors vinculats a majors d'edat.

Usuaris per àmbit territorial

Es constaten diferències territorials significatives en el percentatge d'usuaris d'eBiblioCat (actius o nous) durant el confinament.

Figura 9. Percentatge d'usuaris d'eBiblioCat sobre el total d'usuaris actius de préstec, per àmbits territorials. Període de confinament.

El percentatge més alt d'usuaris és a **Barcelona ciutat** (18 %), seguit de la **resta de Barcelona** (12 %).

En els altres àmbits territorials¹¹ (Girona, Lleida, Camp de Tarragona, Terres de l'Ebre), el percentatge se situa al voltant del 8 %.

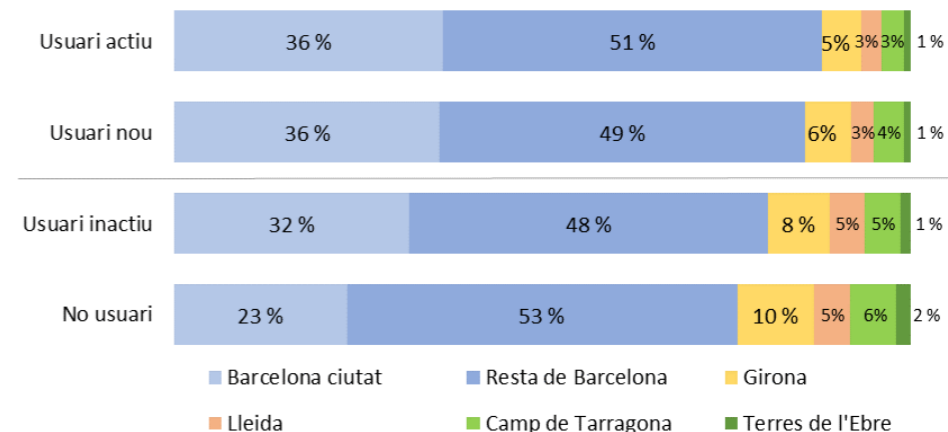
A tall d'hipòtesi, s'han considerat **dues explicacions compatibles** d'aquestes diferències territorials. En el cas de les biblioteques de Barcelona ciutat, hi poden tenir un pes la comunicació i difusió dels serveis d'eBiblioCat per part del Consorci de Biblioteques de Barcelona. En el cas de les comarques de densitat de població menor, és possible que la biblioteca tingui un valor important com a espai de trobada.

Aquesta utilització territorial desigual d'eBiblioCat es tradueix en el fet que la importància relativa de la suma d'usuaris de la demarcació de Barcelona (Barcelona ciutat i resta de Barcelona) sigui més gran en els perfils d'usuaris actius i nous (87 %, 85 %) que en el cas dels usuaris inactius i no usuaris (80 %, 76 %).

¹¹ Els àmbits territorials van ser seleccionats pel Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya i la Gerència de Serveis de Biblioteques de la Diputació de Barcelona.

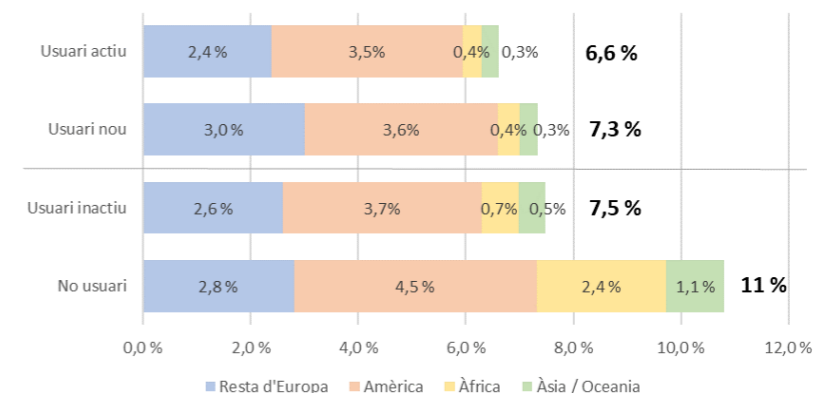
Figura 10. Tipus d'usuari durant el confinament, per àmbits territorials

Usuaris per continent de procedència

El percentatge d'usuaris que **no és de nacionalitat espanyola** és de l'**11 % entre els no usuaris**, superior al 7 % entre els usuaris actius, usuaris nous i usuaris inactius.

Figura 11. Percentatge d'usuaris per continent de procedència (Espanya no inclosa)

Es constata que les persones originàries de la **resta d'Europa** (amb Itàlia i França al capdavant) representen **entre el 2,4 i el 3 %** per al conjunt dels quatre perfils d'usuaris.

Pel que fa als usuaris amb nacionalitat d'**Amèrica** (essent Argentina i Colòmbia els dos primers estats), representen el 4,5 % dels no usuaris i un punt percentual menys en els altres tres tipus d'usuaris.

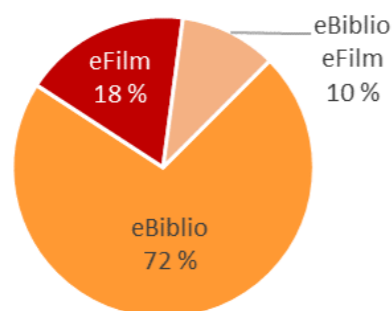
Ara bé, es constata que **hi ha diferències significatives pel que fa a la importància relativa dels usuaris de l'Àfrica i l'Àsia/Oceania**. En el perfil dels **no usuaris**, les persones originàries de l'**Àfrica** (amb el Marroc i Algèria al capdavant) representen el 2,4 %, i en els altres tres perfils se situen entre el 0,4 i el 0,7 %. De forma similar, les persones amb nacionalitat de l'**Àsia/Oceania** (essent la Xina i el Pakistan els dos primers estats) representen l'1,1 % dels no usuaris, i en els altres tres perfils, entre el 0,3 i el 0,5 %.

Aquestes diferències podrien ser degudes al fet que aquests usuaris tenen menys accés als dispositius per fer servir eBiblioCat, a la manca de llibres en les seves llengües,¹² i al fet que la comunicació d'aquests serveis ha arribat amb menys intensitat a aquests usuaris.

3.3. Tipus d'usos virtuals en el confinament

En el període de confinament (en què els usuaris han fet servir exclusivament serveis virtuals), s'observa que **set de cada deu fan servir eBiblio, dos de cada deu fan servir eFilm, i tan sols un de cada deu fa servir simultàniament eBiblio i eFilm**. Així doncs, es constata que (a) l'ús d'eBiblio (per llibres, diaris i revistes principalment) és molt superior al d'eFilm (per pel·lícules),¹³ i que (b) els usuaris d'eBiblio i els usuaris d'eFilm són col·lectius diferenciats.

Figura 12. Combinacions d'usos virtuals durant el confinament

¹² Vegeu també «Anàlisi de la col·lecció». Hi ha un predomini clar del fons de llibres en castellà (75 %) i català (20 %). Els altres idiomes globalment representen el 5 %, amb la presència de l'anglès, l'alemany i el francès.

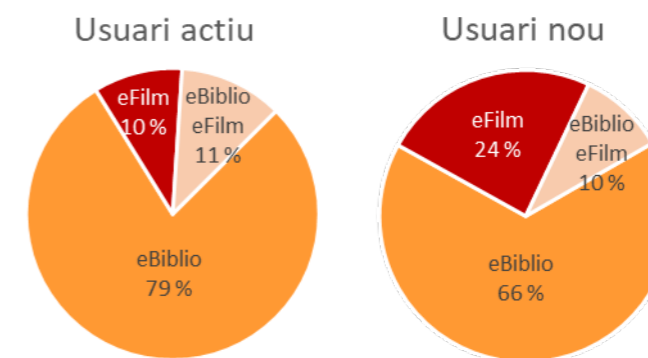
¹³ Vegeu també «Resultats de l'enquesta als usuaris de biblioteca sobre eBiblioCat». A la pregunta «Quins serveis de préstec eBiblio ha utilitzat durant el confinament?», el 83 % afirmaven llegir llibres (dada similar als usuaris que fan servir eBiblio de forma exclusiva o conjunta amb eFilm: 82 %), i el 28 % afirmaven veure pel·lícules (dada que també és similar als usuaris que fan servir eFilm, ja sigui de forma exclusiva o conjunta amb eBiblio: 28 %).

Cal fer notar que, si es comparen les dades del preconfinament (vegeu, a l'apartat 4.2, la circumferència de la dreta de la figura 16) amb les del confinament, **s'han reduït els usuaris que fan servir exclusivament eBiblio** (han passat del 77 al 72 %) i **s'han incrementat els usuaris que fan servir simultàniament eBiblio i eFilm** (han passat del 5 al 10 %).

Si distingim entre usuaris actius i usuaris nous, cal destacar que **els usuaris nous han fet servir exclusivament eFilm en una proporció més elevada** (24 %) que els usuaris actius (10 %).

Figura 13. Combinacions d'usos virtuals en preconfinament, usuari actiu i usuari nou

“

Els usuaris d'eBiblio i els usuaris d'eFilm són col·lectius diferenciats.

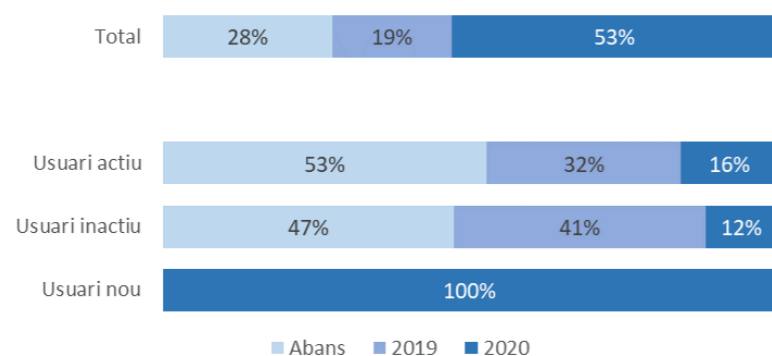

3.4. Primer ús d'eBiblioCat

En analitzar els usuaris que han emprat alguna vegada eBiblioCat (usuaris actius, inactius, nous), es constata que **més de la meitat dels usuaris van emprar eBiblioCat per primer cop l'any 2020**, gairebé el 20 % l'any 2019, i menys del 30 % abans del 2019.¹⁴

Desglossant per tipus d'usuari, cal destacar que **la meitat dels usuaris actius i inactius ja havien emprat per primer cop eBiblioCat abans del 2019**. La totalitat dels usuaris nous va emprar per primer cop aquests seveis el 2020.

Figura 14. Primer ús d'eBiblioCat dels usuaris actius, nous i inactius

¹⁴ Vegeu també «Resultats de l'enquesta als usuaris de biblioteca sobre eBiblioCat». A la pregunta «Quan va ser la primera vegada que vas fer servir eBiblio?», els resultats eren pràcticament iguals: el 54 % afirmaven haver-lo emprat per primer cop el 2020, el 14 % el 2019, el 27 % abans, i el 5 % no ho recordaven.

Més de la meitat dels usuaris van emprar eBiblioCat per primer cop l'any 2020.

4.

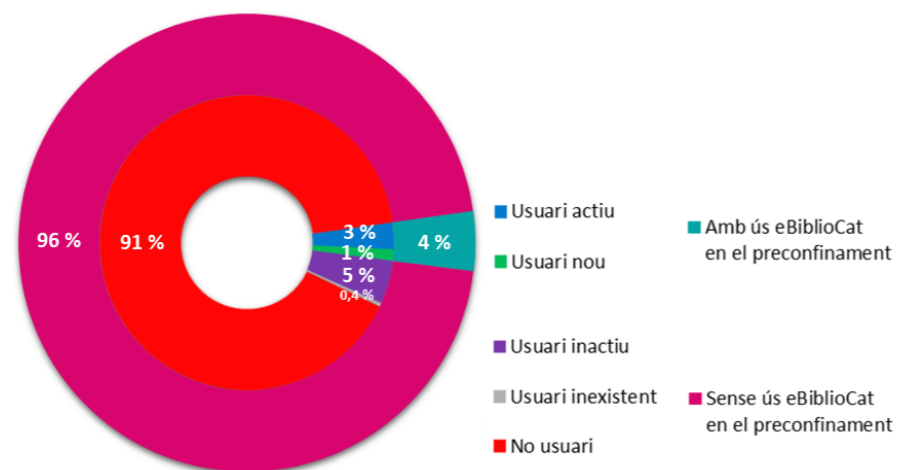
Usos durant el període de preconfinament

Aquest apartat se centra a analitzar quin ha estat el volum dels tipus d'usuaris durant el període de preconfinament (de l'1 de gener al 12 de març de 2020),¹⁵ i quins han estat els usos virtuals en aquest període.

4.1. Volum dels tipus d'usuaris durant el preconfinament

A la figura següent, es pot veure la importància relativa dels tipus d'usuaris durant el període de preconfinament.

Figura 15. Percentatge d'usuaris segons el tipus d'usuari durant el preconfinament

¹⁵ En aquest període, la descripció dels tipus d'usuaris és la següent:

- Usuaris actius d'eBiblioCat: usuaris que ja havien fet servir eBiblioCat abans de l'1 de gener i que el van seguir utilitzant durant el període de preconfinament.
- Usuaris nous d'eBiblioCat: usuaris que van emprar per primera vegada eBiblioCat durant el període de preconfinament.
- Usuaris inactius d'eBiblioCat: usuaris que havien fet servir eBiblioCat abans de l'1 de gener, però que no el van utilitzar durant el període de preconfinament.
- No usuaris d'eBiblioCat: usuaris actius del servei de préstec presencial que no van fer servir eBiblioCat durant el període de preconfinament ni l'havien fet servir prèviament.
- Usuaris inexistent: usuaris que es van donar d'alta durant el període de confinament i, per tant, eren usuaris inexistent en el període de preconfinament.

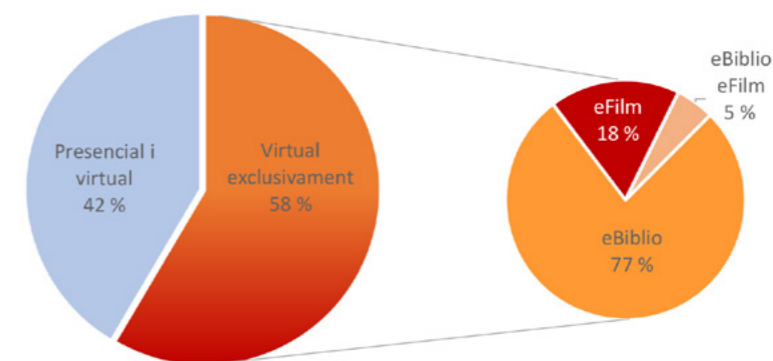
- El **4 % d'usuaris** actius de préstec (és a dir, 17.079 usuaris) **van emprar eBiblioCat durant el preconfinament**, ja fossin usuaris que ja l'havien emprat amb anterioritat al preconfinament (**3 % d'usuaris actius**) o que l'havien emprat per primer cop durant el preconfinament (**1 % d'usuaris nous**).
- El **96 % d'usuaris** actius de préstec (és a dir, 388.734 usuaris) **no van emprar eBiblioCat durant el preconfinament**, ja fossin usuaris que no l'havien emprat mai (**91 % de no usuaris**) o usuaris que l'havien emprat en el passat però no ho van fer durant el preconfinament (**5 % d'usuaris inactius**).¹⁶ El **0,4 %** dels usuaris es van donar d'alta durant el període de confinament i, per tant, eren **usuaris inexistent** en el període de preconfinament.

Les característiques sociodemogràfiques dels diversos grups d'usuaris durant el període de preconfinament van ser molt similars a les del període de confinament (tractades a l'apartat anterior). Per evitar reiteracions, no es tornen a representar gràficament.¹⁷

4.2. Tipus d'usos virtuals en el preconfinament

A continuació, s'analitzen els tipus usos virtuals durant el període de pre-confinament (per part dels usuaris actius i nous¹⁸).

Figura 16. Combinacions d'usos virtuals durant el pre-confinament

¹⁶ Cal esmentar que 3.958 usuaris inactius i 14.852 no usuaris no van fer cap ús presencial ni virtual (eBiblioCat) durant el període de preconfinament, però sí que van fer usos virtuals durant el confinament.

¹⁷ Tan sols són destacables les diferències següents per al tipus de «nous usuaris» en el període de preconfinament (que representen l'1,3 % del total d'usuaris):

- el 53 % dels usuaris nous són dones (enfrent del 64 % en el període de confinament)
- la mitjana d'edat dels usuaris nous és de 42,7 anys (enfrent dels 39,6)
- els menors de 18 anys representen el 9 % dels usuaris nous (enfrent del 17 %)
- el 90 % són usuaris nous de nacionalitat espanyola (enfrent del 93 %)

¹⁸ Per definició, els usuaris inactius i els no usuaris no van fer préstecs virtuals.

A la circumferència de l'esquerra de la figura anterior s'observa que en el període de preconfinament **els usuaris que van fer servir exclusivament serveis virtuals d'eBiblioCat (58 %) superaven els que han combinat usos presencials i virtuals (42 %).**¹⁹

Entre els usuaris que van fer servir exclusivament serveis virtuals (circumferència de la dreta), **gairebé vuit de cada deu van fer servir eBiblio, gairebé dos de cada deu van utilitzar eFilm, i 0,5 de cada deu van fer servir eBiblio i eFilm.**

“

Els usuaris que van fer servir exclusivament serveis virtuals eBiblioCat superaven els que havien combinat usos presencials i virtuals.

¹⁹ Entre els usuaris que van fer servir de manera combinada serveis presencials i serveis virtuals, el 69 % van utilitzar servei presencial i eBiblio; el 23 %, servei presencial i eFilm, i el 8 %, servei presencial, eBiblio i eFilm.

5.

Canvis en els usos virtuals

Aquest epígraf se centra a analitzar com ha canviat el tipus d'usuaris entre el període de preconfiament (de l'1 de gener al 12 de març) i el període de confiament (del 13 de març al 15 de maig).

A la figura següent, es compara el tipus d'usuaris del període de preconfiament amb el del període de confiament,²⁰ i s'observa que:

- S'han **triplicat els usuaris d'eBiblioCat** durant el període de confiament: han passat del 4 al 13 %. En concret, s'han **doblat els usuaris actius** (del 3 al 6 %) i s'han **multiplicat per sis els usuaris nous** (de l'1,3 al 7 %).
- S'han reduït els usuaris que no han utilitzat eBiblioCat. S'han **reduït gairebé el 30 % els usuaris inactius**, i els **no usuaris** han passat del 91 al 84 % del total d'usuaris actius (per tant, segueixen sent el grup més nombrós).

Figura 17. Evolució del tipus d'usuaris del període de preconfiament al període de confiament

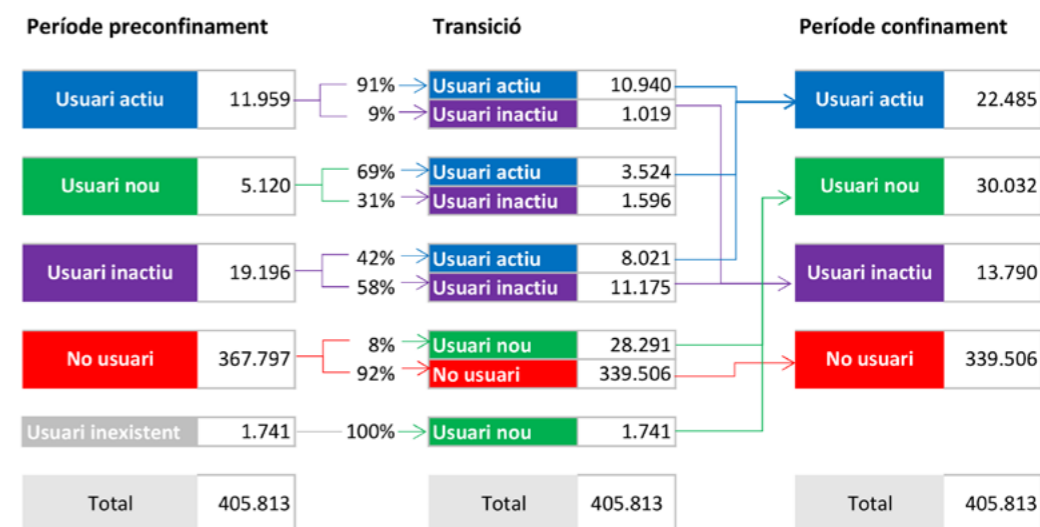
	Període preconfiament		Període confiament		
Amb usos 4 %	Usuari actiu	11.959 3 %	Usuari actiu	22.485 6 %	13 % Amb usos
	Usuari nou	5.120 1,3 %	Usuari nou	30.032 7 %	
Sense usos 96 %	Usuari inactiu	19.196 5 %	Usuari inactiu	13.790 3 %	87 % Sense usos
	No usuari	367.797 91 %	No usuari	339.506 84 %	
	Usuari inexistent	1.741 0,4 %			
	Total	405.813 100 %	Total	405.813 100 %	

²⁰ Vegeu també les figures 15 (preconfiament) i 4 (confiament).

A la figura següent, s'analitzen els **canvis de tipus d'usuaris** entre el període de preconfiament i el període de confiament:

Figura 18. Evolució del tipus d'usuaris entre el període de preconfiament i el període de confiament

Es poden extreure les següents conclusions:

- El 91 % dels usuaris actius d'eBiblioCat durant el preconfiament segueixen actius durant el confiament. En aquest sentit, es pot parlar que **els usuaris actius són molt fidels a eBiblioCat**.
- El 69 % dels nous usuaris durant el preconfiament continuen utilitzant-lo durant el confiament. Ara bé, **un de cada tres usuaris nous proven eBiblioCat, però després deixen d'usar-lo**.
- El 42 % dels usuaris inactius durant el preconfiament s'han reactivat durant el confiament, però el 58 % d'aquests usuaris han seguit inactius durant el confiament.²¹
- El 8 % dels no usuaris durant el preconfiament utilitzen per primer cop eBiblioCat durant el confiament.²² De fet, aquests més de 28.000 usuaris són el grup més nombrós d'usuaris nous, ja que els usuaris que s'han donat d'alta durant el període de confiament i han fet servir eBiblioCat no arriben als 1.800.

²¹ A l'enquesta als usuaris de biblioteca sobre eBiblioCat, els usuaris inactius indiquen que els motius principals de no haver utilitzat eBiblioCat durant el confiament són no haver-lo necessitat i la manca de temps.

²² A l'enquesta als usuaris de biblioteca sobre eBiblioCat, els usuaris nous esmenten que els motius principals que els han fet emprar eBiblioCat durant el confiament són el context de la pandèmia i la necessitat.

**Diputació
Barcelona**

Àrea de Presidència

Rambla de Catalunya, 126, 2a planta
Edifici Can Serra
08008 Barcelona
Tel. 934 020 709
www.diba.cat